

ความรู้ ความต้องการ และความพึงพอใจต่อโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

Knowledge Desire and Satisfaction on the Recycle Waste Bank

Project in Phetchabun Rajabhat University

พรทิว กองร้อย*, พินทิพย์ แก้วแกมทอง, ธนาวรรณ พิณเวศน์, อิสระ ตั้งสุวรรณ และฤทัยรัตน์ น้อยคนตี

Porntawe Kongroy, Pintip Kaewkamthong, Thanawan Pinawet, Itsara Tungsuwan and Rutharat Noikondee
หลักสูตรสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

*E-mail : porntawe.kon@pcru.ac.th โทร. 056-717110 ต่อ 8201

บทคัดย่อ

การศึกษาความรู้ทั่วไป ความต้องการและความพึงพอใจต่อโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ในงานวิจัยนี้ได้ดำเนินการสำรวจและเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัย ทั้งที่เป็นสมาชิกและไม่เป็นสมาชิกในโครงการธนาคารขยะ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ในรูปแบบร้อยละและค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ส่วนใหญ่ระดับปานกลาง และมีความสนใจที่จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกของธนาคารขยะรีไซเคิลและให้ความเห็นว่าควรให้บริการอย่างน้อยเดือนละครั้ง และสนับสนุนในด้านภาษาและอุปกรณ์ใส่ขยะ รวมถึงการให้บริการขนส่งและการให้ข้อมูลหรือประชาสัมพันธ์โครงการ สำหรับผลการศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกต่อโครงการธนาคารขยะอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจมาก ซึ่งมีความพึงพอใจด้านข้อมูลข่าวสารมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการให้บริการ ด้านอุปกรณ์และยานพาหนะ ด้านบุคลากร และด้านสถานที่ เรียงตามลำดับ ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในเชิงบวกและชมเชยในการทำงานของทีมงานเจ้าหน้าที่ธนาคารขยะรีไซเคิล รวมถึงเสนอแนะให้มีการส่งเสริมและรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้มีความรู้ด้านการจัดการขยะให้มากขึ้น

คำสำคัญ : ธนาคารขยะรีไซเคิล, ความรู้, ความต้องการ, ความพึงพอใจ,

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

Abstract

General knowledge, Desire and Satisfaction with the Recycling Waste Bank Project Phetchabun Rajabhat University are study. In this research, a survey was conducted and collected data from a sample group of students and staff university, both members and non-members of the waste bank project. The questionnaire was used as a tool to analyze the data in percentage and mean format. The results showed that Most of the samples had moderate level of knowledge and is interested in becoming a member of the Recycling Waste Bank and commented that the service should be provided at least once a month and support in the field of waste containers and equipment, including transportation services and provide information or publicize the project. The results of the satisfaction of the members towards the waste bank project was very satisfied. They were satisfied with the information the most, followed by the service, in terms of equipment and vehicles, personnel, and locations in order. The respondents gave additional positive comments and compliments on the work of the Recycling Bank staff, Including suggesting to promote and publicize campaigns to increase knowledge on waste management.

Keywords : Recycling Waste Bank, knowledge, Desire, Satisfaction,
Phetchabun Rajabhat University

บทนำ

ปัญหาขยะมูลฝอยที่เกิดจากการอุปโภค บริโภค กิจกรรมทั้งหลายของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นบ้านเรือน ชุมชน ตลาด ร้านค้า และโรงงาน ถือว่าเป็นปัญหาใหญ่ของโลก โดยเฉพาะในประเทศไทย ที่ทำให้เกิดปัญหาทางสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องทั้งทางน้ำและทางอากาศ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าที่ผ่านมาประเทศไทยจะมีความพยายามในการรีไซเคิลและกำจัดขยะอย่างถูกต้องมากขึ้น แต่แนวโน้มปริมาณขยะในแต่ละปีเพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน รวมถึงการกำจัดอย่างไม่ถูกวิธีเพื่อลดปัญหาดังกล่าว ทั้งภาครัฐและเอกชนได้พยายามรณรงค์ให้ลดการทิ้งขยะ รวมถึงการรีไซเคิลขยะโดยส่วนภาคเอกชนเองเริ่มรณรงค์คัดแยกขยะในองค์กรนำส่วนที่ยังใช้ประโยชน์ได้ไปรีไซเคิลหรือจำหน่าย (กรมควบคุมมลพิษ, 2564)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เป็นแหล่งกำเนิดขยะเป็นจำนวนมากที่มาจากการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษาและประชาชน โดยขยะที่เกิดขึ้นภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์มี 4 ประเภท โดยแบ่งเป็น ขยะทั่วไปและขยะอันตราย กำจัดโดยการนำขยะไปทิ้งให้รถขยะของเทศบาลมารับไปกำจัด ขยะอินทรีย์กำจัดโดยส่งขายให้กับเกษตรกรมารับซื้อเป็นอาหารสัตว์

และขยะรีไซเคิล แม้บ้านได้เก็บรวบรวมแล้วนำไปขายให้ภายนอกและยังไม่มีการจัดการที่เป็นรูปธรรมที่เห็นชัดเจน ดังนั้นทางมหาวิทยาลัยจึงได้มีการจัดตั้งโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลขึ้นเพื่อช่วยในการแก้ไขปัญหาในด้านของการจัดการขยะรีไซเคิล โดยให้สมาชิกมาเข้าร่วมและนำขยะรีไซเคิลมาจำหน่ายให้ธนาคารขยะ (พรทวี กองร้อย และคณะ, 2562)

การดำเนินการเรื่องธนาคารขยะมีผลการวิจัยที่ทำการศึกษในหลากหลายประเด็น โดยวลัยลักษณ์ อมรสิริพงศ์ และคณะ (2558) ได้ศึกษามีวิธีการจัดการขยะมูลฝอยในโรงเรียนที่เหมาะสมของโรงเรียนตามความคิดเห็นของแกนนำนักเรียน คือ จัดตั้งธนาคารขยะ ปรากฏ เกิดมีสุข (2560) แสดงให้เห็นถึงปัญหาสำคัญในการจัดการขยะของชุมชนคือการขาดความรู้ความเข้าใจในการและมีส่วนร่วมของการจัดการขยะและควรสนับสนุนเพื่อจัดตั้งธนาคารขยะเพื่อเป็นการปลูกฝังการเก็บออมและเข้าใจถึงสภาพปัญหาของขยะของตนเอง นิชนันท์ ปฏิทัศน์ และคณะ (2561) ได้ถอดบทเรียนการจัดตั้งธนาคารขยะมีความแตกต่างกันตามบริบทของพื้นที่และการบริหารงานและศักยภาพขององค์กร และปัจจัยที่มีผลต่อการจัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิลในชุมชน การมีส่วนร่วม ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ และปัจจัยด้านแรงจูงใจ การมีจิตอาสา การนำหลัก 3R (Reduce - ลดการใช้ Reuse - นำกลับมาใช้ใหม่ Recycle - การแปรรูปรีไซเคิล) (ปราศิยฉัตร บุญจวง, 2563) มาบริหารจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน และการจัดสวัสดิการที่เหมาะสม นอกจากนี้การจัดตั้งธนาคารขยะในส่วนของธุรกิจโรงแรม (สกุลรัตน์ ต้นติพงษ์, 2564) รวมถึงเอกรินทร์ วาญญูเลิศสกุล และคณะ (2562) ได้คิดค้นเครื่องรับซื้อบรรจุภัณฑ์รีไซเคิลสำหรับโครงการธนาคารขยะ ซึ่งมีความสามารถในการคัดแยกประเภทของกระป๋องและขวดพลาสติกและสามารถบีบอัดขยะได้

อย่างไรก็ตามโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์จะดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากสมาชิก นักศึกษาและบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ดังนั้น การวิจัยนี้จึงมีแนวคิดที่จะศึกษาข้อมูลด้านความรู้ทั่วไป ความต้องการ และความพึงพอใจของสมาชิก เพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการธนาคารขยะให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

วัสดุและวิธีการ

1. การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการทำการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบไปด้วย นักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ซึ่งในปี 2562 มีจำนวนโดยรวมทั้งหมด 5,468 คน แบ่งเป็นนักศึกษา 4,794 คน และบุคลากร 674 คน และนำข้อมูลในแต่ละระดับมาทำการคำนวณจำนวนตัวอย่างที่ต้องเก็บข้อมูลโดยใช้สูตรทาโรยามาเน (Yamane, 1973) คำนวณที่ระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 95 % ดังตารางที่ 1 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประเมินความพึงพอใจจะเลือกตัวอย่างเฉพาะที่เป็นสมาชิกของโครงการธนาคารขยะมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จำนวน 50 คน

ตารางที่ 1 การคำนวณกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน ทั้งหมด (คน)	จำนวนที่ใช้เก็บ แบบสอบถาม
นักศึกษา	4,794	365
บุคลากร	674	285
รวมทั้งหมด	5,468	650

การเลือกตัวอย่างตามสัดส่วน (proportional sampling) ของนักศึกษาจะกำหนดจำนวนตัวอย่างแยกตามสัดส่วนของคณะวิชาที่มีจำนวน 5 คณะ ได้แก่ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สำหรับบุคลากรแบ่งตามข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และพนักงานมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยเป็นการเลือกผู้ตอบแบบสอบถามแบบบังเอิญ (accidental sampling)

2. การสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม

การวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (questionnaires) เป็นเครื่องมือ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และคณะ/หน่วยงาน โดยเลือกตอบแบบเชคลิสต์ (check list)

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านความรู้ การรับรู้ข้อมูลโครงการ และความต้องการต่อการดำเนินการธนาคารขยะของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ประกอบด้วย 1) การศึกษาความรู้ทั่วไป ได้แก่ ด้านการจัดการขยะ ด้านการคัดแยกขยะ และด้านผลกระทบของขยะ โดยใช้วิธีแบบเลือกตอบแบบถูกหรือผิด รวมข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ 2) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ ช่องทางการรับรู้และความสนใจเข้าร่วมโครงการ 3) การศึกษาความต้องการ ได้แก่ ด้านการให้บริการ ด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์และยานพาหนะ ด้านสถานที่ โดยใช้วิธีแบบเลือกตอบ จำนวน 15 ข้อ จะใช้เกณฑ์ในการแบ่งระดับการหาช่วงกว้างของอันตรภาคชั้น (Class Interval) (บุญชม ศรีสะอาด, 2542) แบ่งเป็น 3 ระดับความรู้ ได้แก่ ความรู้ต่ำ ความรู้ปานกลาง และความรู้สูง

ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านความพึงพอใจ ได้แก่ ด้านการให้บริการ ด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์และยานพาหนะ ด้านสถานที่ และด้านข้อมูลข่าวสาร โดยใช้วิธีแบ่งลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสร้างแบบสอบถามเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเนื้อหา ก่อนทำการปรับปรุงแก้ไขให้มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและตรงตามเป้าหมายของการวิจัยในครั้งนี้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามให้กลุ่มประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักศึกษา บุคลากร และสมาชิกโครงการธนาคารขยะมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืน ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูลได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบข้อมูลของแบบสอบถาม นำข้อมูลได้จากแบบสอบถามมาคำนวณร้อยละ สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็นสองประเภทได้แก่ ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative data) ใช้หลักสถิติพรรณนา (Descriptive analysis) และ ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative data) ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อวิเคราะห์หาร้อยละ (Percentage)

ผลการวิจัย

การดำเนินการเก็บแบบสอบถามของงานวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปจำนวนแบบสอบถามที่เก็บได้จริงแสดงดังตารางที่ 2 ซึ่งสามารถแจกแจงกลุ่มตัวอย่างคณะและหน่วยงานที่สังกัด โดยเก็บจำนวนแบบสอบถามจริงได้มากกว่าที่กำหนดไว้ สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 58.92) ชาย (ร้อยละ 41.08) ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 20-30 ปี (ร้อยละ 53.85) รองลงมาอยู่ระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 21.08) นักศึกษาส่วนใหญ่ที่ตอบเป็นคณะครุศาสตร์ (ร้อยละ 23.24) รองลงมาคณะเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม (ร้อยละ 22.43) สำหรับบุคลากรที่ตอบส่วนใหญ่เป็นพนักงานมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ (ร้อยละ 58.21) รองลงมาเป็นลูกจ้างชั่วคราว (ร้อยละ 22.14)

2. ความรู้ด้านการจัดการขยะ พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ระดับปานกลาง (ร้อยละ 76) มีความรู้ระดับสูง (ร้อยละ 23) และมีความรู้ระดับต่ำ (ร้อยละ 1) โดยหน่วยงานที่มีจำนวนคนที่มีความรู้ระดับสูงเกี่ยวกับการจัดการขยะมากที่สุดคือพนักงานมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ รองลงมาคือข้าราชการ ลูกจ้างชั่วคราวและลูกจ้างประจำ ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 2 จำนวนตัวอย่างเก็บแบบสอบถามที่เก็บได้จริง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน ทั้งหมด (คน)	จำนวนที่ จัดเก็บได้จริง (คน)	ร้อยละ
นักศึกษา			
คณะครุศาสตร์	1,347	86	23.24
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	1,288	77	20.81
คณะวิทยาการจัดการ	863	63	17.03
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	545	61	16.49
คณะเทคโนโลยีการเกษตรและ เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	751	83	22.43
จำนวนนักศึกษารวม	4,794	370	100
บุคลากร			
ข้าราชการ	74	52	18.57
ลูกจ้างประจำ	12	3	1.07
ลูกจ้างชั่วคราว	153	62	22.14
พนักงานมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	435	163	58.21
จำนวนบุคลากรรวม	674	280	100

ตารางที่ 3 ระดับความรู้ด้านการจัดการขยะ

ระดับ	จำนวน	ร้อยละ
สูง (11-15 คะแนน)	65	76
ปานกลาง (6-10 คะแนน)	213	23
ต่ำ (1-5 คะแนน)	2	1

3. ความต้องการของผู้สนใจเข้าร่วมโครงการ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความสนใจเข้าร่วมโครงการคิดเป็นร้อยละ 23.38 ไม่สนใจเข้าร่วมคิดเป็นร้อยละ 76.62 โดยมีผลความต้องการแต่ละด้านดังนี้

(1) ด้านการให้บริการธนาคารขยะ ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอให้เปิดตลอดวันมากที่สุด (ร้อยละ 59.2) รองลงมาเป็นช่วงบ่าย (ร้อยละ 38.82) และช่วงเช้า (ร้อยละ 5.26) ตามลำดับ สมาชิกเห็นด้วยกับการเปิดทุกวันพุธที่ 2 ของเดือน (ร้อยละ 92.11) ด้านสถานที่ในการขายเสนอ ณ ดิกรของสมาชิกมากที่สุด (ร้อยละ 58.55) และดิกรของธนาคาร (ร้อยละ 41.45) ด้านสวัสดิการเห็นด้วยกับให้มี

เงินปันผลมากที่สุด (ร้อยละ 50.66) ประกันอุบัติเหตุ (ร้อยละ 14.47) แจกรางวัลสิ้นปี (ร้อยละ 17.56) มีการจับรางวัล (ร้อยละ 17.11) ตามลำดับ

(2) ด้านบุคลากร ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้เจ้าหน้าที่บริการอย่างรวดเร็วมากที่สุด (ร้อยละ 39.47) รองลงมาต้องการให้เจ้าหน้าที่บริการอย่างสุภาพ (ร้อยละ 35.53) และต้องการให้มีเจ้าหน้าที่ที่เพียงพอ (ร้อยละ 25.00)

(3) ด้านอุปกรณ์และยานพาหนะ ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการใช้รถดำในการจัดเก็บมากที่สุด (ร้อยละ 47.37) รองลงมาเป็นรถที่ทางเจ้าหน้าที่จัดหาให้ (ร้อยละ 42.76) และต้องการใช้รถที่ทำเองในการจัดเก็บ (ร้อยละ 9.87) และต้องการให้มีการจัดยานพาหนะมารับซื้อในจุดที่ผู้ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 100)

(4) ด้านสถานที่ในการจัดเก็บ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.74) เห็นว่าเหมาะสมให้ใช้ตึกของธนาคาร และผู้ที่ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ 4.61) มีผู้เสนอความเห็นว่าการมีตึกในการจัดเก็บแยกจากตึกของธนาคาร (ร้อยละ 0.66)

(5) ด้านข้อมูลข่าวสาร ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์เดือนละครั้ง (ร้อยละ 42.11) รองลงมาต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์เดือนละ 2 ครั้ง (ร้อยละ 15.13) อาทิตย์ละครั้ง (ร้อยละ 15.13) ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์ก่อนเปิดทำการ 1 อาทิตย์ (ร้อยละ 18.42) สำหรับด้านข้อมูลข่าวสาร พบว่า ต้องการให้แจ้งวันเปิดทำการทางกลุ่มไลน์ (ร้อยละ 42.76) รองลงมาต้องการให้แจ้งผ่านเพจเฟซบุ๊ก (ร้อยละ 32.24) และต้องการให้แจ้งผ่านการประชาสัมพันธ์ (ร้อยละ 25.00) การติดต่อเจ้าหน้าที่ พบว่า ต้องการติดต่อทางกลุ่ม line (ร้อยละ 51.32) รองลงมาต้องการติดต่อผ่านเพจเฟซบุ๊ก (ร้อยละ 34.21) และติดต่อทางโทรศัพท์ (ร้อยละ 14.47)

3. ข้อมูลความพึงพอใจของสมาชิกในโครงการธนาคารขยะของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ใน 5 ด้าน พบว่ามีความพึงพอใจในภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.58) ดังตารางที่ 4 โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจในภาพรวมของสมาชิกโครงการธนาคารขยะมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านการให้บริการ	4.14	0.65	มาก
2. ด้านบุคลากร	3.91	0.54	มาก
3. ด้านอุปกรณ์และยานพาหนะ	4.06	0.56	มาก
4. ด้านสถานที่	3.76	0.55	มาก
5. ด้านข้อมูลข่าวสาร	4.18	0.62	มาก
รวม	4.01	0.58	มาก

หมายเหตุ : n = 50

(1) ด้านการให้บริการ พบว่า ความพึงพอใจเวลาในการให้บริการ ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.58) ราคาที่เจ้าหน้าที่เสนอให้ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.54) ความสะดวกในการขาย ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.70) ความช่วยเหลือในการคัดแยกก่อนการขาย ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.74) ความพึงพอใจต่อผู้ให้บริการ ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.69) โดยความพึงพอใจในภาพรวมด้านการให้บริการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.65)

(2) ด้านบุคลากร พบว่า มีความพึงพอใจในการทำงานเป็นแบบแผน ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.50) ความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่รับซื้อ ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.55) และความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่บัญชี ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.56) โดยความพึงพอใจในภาพรวมด้านบุคลากรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.54)

(3) ด้านอุปกรณ์และยานพาหนะ พบว่า มีความพึงพอใจในอุปกรณ์ในการขนย้าย ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.57) ด้านพาหนะบรรทุก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.55) โดยความพึงพอใจในภาพรวมด้านอุปกรณ์และยานพาหนะอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.56)

(4) ด้านสถานที่ พบว่า มีความพึงพอใจในความเหมาะสมของที่จัดเก็บ ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.55) ด้านความเหมาะสมของสถานที่เก็บ ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.55) โดยความพึงพอใจในภาพรวมด้านสถานที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.55)

(5) ด้านข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์โครงการ พบว่า มีความพึงพอใจในการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.61) ด้านการแจ้งล่วงหน้า ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.62) โดยมีความพึงพอใจในภาพรวมด้านข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.62)

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาความรู้ทั่วไป ความต้องการและความพึงพอใจของโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ส่วนใหญ่ระดับปานกลาง โดยผู้ตอบได้ให้เหตุผลว่าได้ผ่านการฝึกอบรมเบื้องต้นมาก่อนหน้าแล้วผ่านทางทั้งช่องทางของมหาวิทยาลัยและตามสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะ แต่มีผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่งที่ยังไม่ทราบถึงโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ดังนั้นจึงควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการให้นักศึกษาและบุคลากรได้รับทราบเพิ่มมากขึ้น เช่น การจัดอบรม ตั้งเวทีสัมมนาหรือการให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะ อีกทั้งเนื่องจากโครงการได้จัดเริ่มจัดตั้งเป็นปีแรกอาจทำให้ยังไม่เป็นที่รู้จัก ซึ่งในปีต่อไปจะทำให้มีผู้ที่ทราบถึงโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์มากยิ่งขึ้น สำหรับความสนใจที่จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกของธนาคารขยะรีไซเคิลของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนไม่สนใจเข้าร่วมเนื่องจากโครงการ

เป็นโครงการระยะยาวและอาจไม่ได้เข้าร่วมโครงการอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นควรยืดหยุ่นกฎเกณฑ์ในการเป็นสมาชิกของนักศึกษาและบุคลากร เช่น การรวมกลุ่มเป็นประจำสาขาวิชา การนำขยะมาขายเป็นเงินได้เลย หรือมีรูปแบบผลตอบแทนหรือสิ่งแลกเปลี่ยนอย่างอื่นทดแทน เป็นต้น

สำหรับความต้องการจากผู้สนใจเข้าร่วมโครงการธนาคารขยะ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความเห็นในด้านเวลาการให้บริการ โดยต้องการให้เปิดบริการทั้งวัน เห็นด้วยที่จะให้เปิดธนาคารทุกวันพุธที่ 2 ของเดือน ใช้ตึกของตนเองเป็นสถานที่ขายหรือให้เจ้าหน้าที่มารับขยะ ต้องการให้มีสวัสดิการเป็นเงินปันผล และให้เจ้าหน้าที่บริการอย่างรวดเร็ว ด้านวัสดุและอุปกรณ์ต้องการให้อำนวยความสะดวก เช่น มีการจัดเตรียมหรือใช้ถุงดำในการจัดเก็บ ต้องการให้มียานพาหนะมารับขยะ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้โครงการประสบผลสำเร็จที่ควรประกอบด้วย ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ด้านความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการ ด้านแรงจูงใจ (นิชนันท์ ปฏิทัศน์, 2561) สวัสดิการ การสร้างจิตสำนึก จิตอาสา ภาศิเครือข่าย (พริมพรรณ จันทุมาม, 2557) รวมถึงการส่งเสริมและรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้มีความรู้ด้านการจัดการขยะ (ณัฐนันท์ นกพรหมพะเนา, 2559)

ส่วนด้านการให้ข้อมูลหรือประชาสัมพันธ์โครงการอยากให้มีการประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารเดือนละครั้ง โดยให้แจ้งวันเปิดทำการธนาคารและติดต่อเจ้าหน้าที่ธนาคารผ่านกลุ่มแอฟพลิเคชันไลน์ (Line) สำหรับในเรื่องความพึงพอใจต่อการดำเนินการของธนาคารขยะจากแบบสอบถามของสมาชิกโครงการในปัจจุบัน พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อโครงการธนาคารขยะอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจมาก ซึ่งมีความพึงพอใจด้านข้อมูลข่าวสารมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการให้บริการ ด้านอุปกรณ์และยานพาหนะ ด้านบุคลากร และด้านสถานที่ เรียงตามลำดับ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในเชิงบวกและชมเชยในการทำงานของทีมงานเจ้าหน้าที่ธนาคารขยะ

ในส่วนข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา ดังนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรมีการให้ความรู้ในเรื่องการจัดการขยะในรูปแบบที่เหมาะสม เช่น การจัดอบรม ตั้งเวทีสัมมนา หรือการให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะ และเนื่องจากจำนวนสมาชิกยังมีน้อยเพราะโครงการได้ดำเนินการไม่นาน ดังนั้นควรจัดให้ประชาสัมพันธ์ให้ผู้คนรับทราบถึงโครงการ เช่น หน้าเพจเฟซบุ๊กของมหาวิทยาลัย ห้องสมุด รวมไปถึงบอร์ดประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการอย่างต่อเนื่อง และเชิญชวนให้ลูกจ้างประจำหรือแม่บ้านประจำคณะฯ เป็นสมาชิกให้ครบก่อนแล้วจึงขอความร่วมมือจากนักศึกษาและบุคลากรต่อไป ในส่วนนักศึกษาที่ไม่เห็นความสำคัญของโครงการ จึงควรยืดหยุ่นกฎเกณฑ์ในการเป็นสมาชิกของนักศึกษา เช่น การรวมกลุ่มเป็นประจำสาขาวิชาเพื่อเป็นเงินทุนของสาขาของตนและยังสามารถส่งต่อสู่รุ่นน้องในการเป็นสมาชิกต่อไปแทนการเป็นสมาชิกแค่ 4 ปี หรือให้อาจารย์ประจำสาขาช่วยประชาสัมพันธ์และมอบหมายให้นักศึกษาเข้าร่วมโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บและสถานที่จัดเก็บก่อนนำมาขายเพื่อความสะดวกต่อสมาชิก เช่น ถังสำหรับการจัดเก็บ เชือกฟาง ตะกร้า ควรมีการเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่องเพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงการสร้างระบบการจัดการข้อมูลบัญชีสมาชิกธนาคารขยะเพื่อให้อำนวยความสะดวกใน

การวิเคราะห์ข้อมูล (พัชราภรณ์ หงส์สืบสอง, 2564) และจัดทำเป็นคู่มือการส่งเสริมการจัดการขยะให้มีประสิทธิภาพ (ประยูร วงศ์จันทร์ และคณะ, 2559)

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณนักศึกษา บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ที่อนุเคราะห์ให้ข้อมูลในการทำวิจัยในครั้งนี้ และส่วนที่สำคัญที่สุดคือนักศึกษาและอาจารย์ในหลักสูตรสาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ร่วมดำเนินการวิจัยจนบรรลุผลสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- T Yamane. (1973). Statistics and introductory analysis (3rd ed. New York: Harper & Row.
- กรมควบคุมมลพิษ. (5 มีนาคม 2564). เรียกใช้เมื่อ 1 สิงหาคม 2564 จาก https://www.pcd.go.th:https://www.pcd.go.th/pcd_news/11873/
- ควันเทียน วงศ์จันทร์, ทิวาภรณ์ ค่อมบุสดีม, ยุทธพล ปุณตุง, ประยูร วงศ์จันทร์. (2559). การส่งเสริมการจัดการธนาคารขยะ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีสาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วารสารวิชาการแพรวากาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ปีที่ 3 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2559, 55-65.
- ณัฐนันท์ นกพรหมพะเนา. (2559). ความคิดเห็นประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาล. ตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 59(60), 225-236.
- นิชนันท์ ปฏิทัศน์. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดตั้ง และการบริหารจัดการธนาคารขยะรีไซเคิลในชุมชนสำหรับผู้สูงอายุ ตำบลราชสถิตย์ อำเภอยะโฮ จังหวัดอ่างทอง. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. 61(2), 220-230.
- นิพนธ์พร อมราภิบาล. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นเรื่องการจัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิลของผู้อยู่อาศัยในอาคารสูง : กรณีศึกษาเคหะชุมชนคลองจั่น. สารนิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2542). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปราการ เกิดมีสุข. (2560). การมีส่วนร่วมในการจัดการธนาคารขยะของชุมชนวัดปุณณวาส เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร (ระยะที่ 1). ACADEMIC JOURNAL BANGKOKTHONBURI UNIVERSITY Vol.6 No.2 July - December 2017, 92-101.
- ปราศิยฉัตร บุญจวง. (2563). กองทุนธนาคารขยะเพื่อชีวิตกับการให้สวัสดิการชุมชนกรณีศึกษา : หมู่บ้านบะแค ที่ได้รับรางวัลซีโร่เวสต์ (Zero Waste) อันดับที่ 1 ในเขตเทศบาลตำบลแวงใหญ่

- อำเภอเวียงใหญ่ จังหวัดขอนแก่น. วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่นปีที่ 6 ฉบับที่ 2 (มีนาคม-เมษายน 2563), 129-147.
- พรทวิ กองร้อย, พิณทิพย์ แก้วแกมทอง, อิสระ ตั้งสุวรรณ และธนาวรรณ พิณะเวศน์. (2562). การบริหารจัดการขยะมูลฝอย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การบริหารจัดการขยะมูลฝอย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์. เพชรบูรณ์.
- พริมพรรณ จันทุมมา. (2557). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของธนาคารขยะรีไซเคิล บ้านคำนางรวย ตำบลคำน้ำแซบ อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. Area Based Development Research Journal, 6(5), 94-107.
- ภรสร้อย แก่นทอง, ศานติกร พินยงค์ วลัยลักษณ์ อมรสิริพงศ์. (2558). รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอย ที่เหมาะสม : กรณีศึกษา โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม. Interdisciplinary Research Review, 10(2), 16-23.
- ภัทธีรา ฐระยศ และ พลิชฐ์ กันละนนท์ พิชราภรณ์ หงษ์สืบสอง. (2564). การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน เพื่อการจัดการข้อมูลธนาคารขยะ โดยการใช้มีส่วนร่วมของชุมชนมหาโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดน่าน. วารสารวิชาการ“การจัดการเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปีที่ 8 ฉบับที่ 1, 73-86.
- วนชา สีนจันทริต, สุระเจตน์ อ่อนฤทธิ์ เอกรินทร์ วทัญญูเลิศสกุล. (2562). ต้นแบบเครื่องรับซื้อบรรจุภัณฑ์รีไซเคิลสำหรับโครงการธนาคารขยะ. TNI Journal of Engineering and Technology Vol.7 No.1, 7-11.
- สกุลรัตน์ ตันติพงษ์. (2564). การจัดการขยะในโครงการธนาคารขยะมูลฝอยนิพัฒนาป่าดงของโรงแรมRK เกสต์เฮาส์ อำเภอเกาะกู่ จังหวัดภูเก็ต. วารสารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่ 8 ฉบับที่ 4 เดือนเมษายน 2564, 375-387.